

Biztonságtudományi Doktori Iskola - Óbudai Egyetem

Dr. Tiba Zoltán

Tantárgy: Éhínség Szomáliában - 2011 (Szabadon választható tárgy)

Tárgyleírás:

Szomália, az „Afrika szarván” elhelyezkedő ország alapvetően alacsony agropotenciállal rendelkezik. Az elmúlt évtizedekben folyamatosan hosszú aszályos időszakok követik egymást, az elsivatagosodás az ország jelentős területét érinti, és további területeket fenyeget.

Az ország hosszú ideje központi irányítás nélkül, teljes politikai instabilitásban létezik. Az északi országrészben főként hadurak vezetik a különböző régiókat, akik bevételei gyakran kábítószer-ellőállításból és -kereskedelemből, illetve kalózkodásból származnak. A különféle klánok folyamatosan harcban állnak egymással a szűkös természeti erőforrásokért.

Az ország déli részén az as-Sabáb nevezetű milícia nagy befolyással rendelkezik, és tovább erősíti az egyébként is széles körben elterjedt radikalizációt.

Menekültek százezrei élnek a környező országok menekülttáboráiban. Ez a helyzet tovább élezi a nemzetközi konfliktusokat.

Az ország vallási és kulturális szokásai szintén hozzájárulnak az élelmezés-bizonytalansághoz. Szomáliában alacsony az oktatás és az egészségügyi ellátás színvonala, a felvilágosítás hiánya a népességszabályozás hiányához vezet.

A lakosság nem fenntartható, elavult, szokásjogon alapuló mezőgazdasági technológiákat alkalmaz – jellemző a túllegeltetés, a „nem állatságos” tartás, mely miatt a termékproduktum is alacsony.

A térségben több nemzetközi segélyprogram is lezajlott, túlnyomó részben közvetlen élelmiszer-segélyek formájában. A szállítmányok azonban sok esetben a hadurak és egyéb rablóbandák birtokába kerültek, így nem érték el a segélyezni kívánt civil lakosságot.

Azokon a területeken, ahová rendszeresen érkeztek segélyszállítmányok, a lakosság egy része körében kialakult a „segélyfüggőség”: berendezkedtek az ingyen élelmiszerre, és felhagytak minden jellegű termelői tevékenységgel.

Az országban jóval több fejlesztési segélyezési program megvalósítására lenne szükség, azonban ezek lebonyolítását jelentősen nehezíti az aktuális biztonságpolitikai helyzet.

A tantárgy célja: Megismertetni a hallgatókat a szomáliai éhínség okait, következményeit és a megoldást nehezítő körülményeket. Bemutatni az eddigi segélyezési programokat és a jövőbeni lehetőségeket.

A tantárgy témái:

- Történelmi háttér
- Alacsony agropotenciálból adódó problémák
- Politikai, biztonságpolitikai (radikalizáció, polgárháború) hatások az élelmezésre
- A szociális (vallási, kulturális, egyéb.) háttér hatásai
- Túlnépesedés
- Lezajlott helyi és nemzetközi segélyprogramok

Kötelező irodalom:

Tiba, Z. Sender, J. (2012). „Household Deprivation in the Coastal Areas of Puntland.” Study prepared for the Food Security and Nutrition Analysis Unit, FAO Somalia.

Justin Sheffield et al (2014). „A Drought Monitoring and Forecasting System for Sub-Sahara African Water Resources and Food Security”. *Bulletin of the American Meteorological Society* (95,6).

Nisar Majid, Stephen McDowell (2012) „Hidden dimensions of the Somalia famine” *Global Food Security* Volume 1, Issue 1, Pages 36-42.

Doocy S, Busingye M, Lyles E, Colantouni E, Aidam B, Ebulu G, et al. (2020) „Cash-based assistance and the nutrition status of pregnant and lactating women in the Somalia food crisis: A comparison of two transfer modalities.” *PLoS ONE* 15(4): e0230989.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0230989>

Előírt/ajánlott nyelvtudás: angol középfok

Dátum: 2021. május 03.

Tiba Zoltán
tárgykiíró